

บทที่ 3

การกำหนดแผนงานและกิจกรรมความปลอดภัย

แผนงานและกิจกรรมความปลอดภัยเป็นเรื่องของการกำหนดความต้องการ วิธีการดำเนินการและคาดหมาย ผลการดำเนินการในอนาคต โดยใช้หลักวิชาการ เหตุผล มีข้อมูลตัวเลขประกอบ มีการเสนอปัญหาเพื่อขจัดอุปสรรคที่จะมาขัดขวางหน้าได้ ทำให้ผู้ปฏิบัติรู้ได้ว่าจะทำอะไร ที่ไหนเมื่อใด กับใครทำอะไรและทำเพื่ออะไรได้อย่างชัดเจน ซึ่งนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและได้ผล ในการบริหารงานด้านความปลอดภัยการวางแผนจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์จึงมีความสำคัญมากเช่นเดียวกับกิจกรรมด้านการผลิตหากไม่มีการวางแผนกิจกรรมที่ดีแล้ว การปฏิบัติงานของพนักงานก็เป็นไปตามโชคชะตา เพราะถ้าไม่รู้ว่าเมื่อไหร่จะเกิดเหตุการณ์ที่เป็นอันตรายที่จะนำมาสู่อุบัติเหตุได้ จึงเห็นว่าการวางแผนมีความสำคัญอย่างยิ่ง อาจจะเปรียบได้กับแผนที่เดินทาง ให้สามารถเดินไปตามจุดหมายได้ถูกต้องทันเวลาไม่เสียเวลาไปกับการหลงทาง ซึ่งการวางแผนจะต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การวางแผนจึงเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์ต่อการบริหารงานด้านความปลอดภัยเป็นอย่างยิ่ง

คำจำกัดความของแผนงานและกิจกรรมความปลอดภัย

การวางแผน หมายถึง วิธีการตัดสินใจล่วงหน้า เพื่ออนาคตองค์การ ซึ่งเป็นหน้าที่ของการจัดการ ในทางเลือกว่าควรจะให้ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นขั้นตอนดำเนินงาน การใช้ทรัพยากร การบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นหมายที่ต้องการ

แผน หมายถึง เอกสารที่กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานอย่างชัดเจนเพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการปฏิบัติงานต่างๆ ให้ประสานกันอย่างดีประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ เกี่ยวข้องกับอนาคตเกี่ยวข้องกับการกระทำ และต้องมีปัจจัยที่ชี้ให้เห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องขององค์การ

โครงการ หมายถึง กิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งได้กำหนดขึ้นเป็นการเฉพาะที่แตกต่างจากงานประจำ โดยมีการจัดกิจกรรมรวมกันเป็นลำดับขั้นตอนก่อนหลัง มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดที่ชัดเจนแน่นอน เพื่อมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายในกำหนดเวลาและทรัพยากรที่กำหนดไว้

ความหมายโดยรวมของแผนงานสรุปได้ว่า แผนงาน หมายถึง การรวมเข้าด้วยกันของ โครงการหลายๆ โครงการที่มีความเกี่ยวข้องกัน มีการดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ในอันที่จะ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่ต้องการ

กิจกรรม หมายถึง งานที่ทำเพื่อให้ได้ผลผลิตทั้งในรูปของผลิตภัณฑ์ บริการ หรือ พฤติกรรม โดยงานที่ทำนั้นมีการมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบ กิจกรรมจึงเป็นผลพวงจากการ ผสมผสาน แรงงาน เทคโนโลยี วัสดุคิบัติ วิธีการ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

ความปลอดภัย หมายถึง สภาวะที่แสดงถึงการเตรียมการ และการดำเนินการเพื่อ ป้องกันภัย อันตราย จากการปฏิบัติงานหรือการกระทำต่างๆ รวมถึงการแก้ไขและช่วยเหลือในกรณี ฉุกเฉิน

ความหมายโดยรวมของกิจกรรมความปลอดภัยสรุปได้ว่า กิจกรรมความปลอดภัย หมายถึง การปฏิบัติงานเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ความตระหนัก ถึงการเตรียมการและดำเนินการ ป้องกันภัย อันตรายจากการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมให้สามารถป้องกันภัย อันตรายจากการปฏิบัติงาน

ความสำคัญของแผนงาน

ความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์การจากแผนงานด้านความปลอดภัยที่จัดทำขึ้นอย่าง มีระบบนั้นจะทำให้การทำงานของบุคลากรประสานงานซึ่งกันและกัน โดยมีแผนงานเป็นกรอบใน การดำเนินงาน (Frame of reference) ช่วยให้เกิดการประหยัดในการบริหารความปลอดภัย เช่น คน เงิน วัสดุ และการจัดการ แทนที่จะต้องเสียเวลาดำเนินการไปโดยไม่มีทิศทางที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การซึ่งจะทำให้เสียหายต่อทรัพยากรในการบริหารดังกล่าว

แผนงานความปลอดภัยจะช่วยให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปโดยรวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพเพราะมีแผนงานเป็นแนวปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางอยู่แล้วเป็นการแบ่งเบา ภาระหน้าที่การงานของหัวหน้างาน ผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยได้เป็นอย่างดี เพราะการมีแผน จะต้องมีการกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (Job description) ทำให้สามารถ ระดมกำลังของทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการ

นอกจากนั้นหัวหน้างาน ผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย สามารถทราบ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานตามแผนงาน (Plan implementation) ได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคได้ทันที่

องค์ประกอบของแผนงานกิจกรรมความปลอดภัย

แผนงานกิจกรรมความปลอดภัยเป็นการเตรียมการเพื่อปฏิบัติการในอนาคต การวางแผนจำเป็นต้องอาศัยการคาดคะเนที่แม่นยำเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล สภาพแวดล้อม ทรัพยากรอื่นๆ และข้อจำกัดหรืออุปสรรคต่างๆ ว่าสามารถจะจัดกิจกรรมใดให้เหมาะสมกับองค์กร ที่อาจจำแนกเป็นองค์ประกอบได้ 6 ลักษณะ คือ อนาคต การปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ การตัดสินใจ มาตรฐานหรือเกณฑ์ การประหยัด สมรรถภาพ และการตรงต่อเวลา

1. อนาคต

การวางแผนเป็นการมองอนาคต เป็นการกำหนดแนวทางดำเนินการหรือถ่วงดุล การดำเนิน การไว้สำหรับอนาคต แต่อนาคตไม่มีใครทราบได้แน่นอนโดยอนาคตที่ไกลออกไปในการคาดคะเนอนาคตจึงต้องอาศัยความรู้และเทคนิคมากพอสมควร จึงจะได้แผนงานที่มีคุณภาพสูงสุดต่อองค์กร

2. การปฏิบัติ

แผนงานแต่ละแผนงานจะต้องปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนดไว้ อาจพิจารณาในแง่ของ ปริมาณด้านเวลา ปริมาณงานหรือกิจกรรม และกำหนดเวลาที่แน่นอน ดังนั้นในแผนงานจำเป็นต้องระบุวิธีการปฏิบัติให้ด้วยเสมอ

3. ผู้รับผิดชอบ

แผนงานแต่ละแผนงานจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบดำเนินการ ซึ่งอาจแยกได้ 3 ระดับ คือ ผู้บริหารระดับสูงนั้นโดยทั่วไปรับผิดชอบแผนกลยุทธ์ (Strategic plan) ซึ่งต้องการข้อมูลที่สรุปรวมทั้งระบบและมีการตัดสินใจที่ไม่จำเป็นต้องมีโครงการประกอบ (Non program decision making) ผู้บริหารระดับกลางจะรับผิดชอบแผนทั่วไป (General planning) ซึ่งต้องการข้อมูลที่ประมวลมาพอสมควร (Conclude) และมีการตัดสินใจ ทั้งที่มีและไม่มีโครงการ (Program & Non program decision making) ผู้ปฏิบัตินั้นจะรับผิดชอบแผนปฏิบัติการ (Operational planning) ซึ่งต้องการข้อมูลละเอียดและมีการตัดสินใจตามโครงการที่กำหนดไว้ จึงนับได้ว่า แผนงานนั้นจะต้องมีการแบ่งความรับผิดชอบตามระดับของงานนั่นเอง

4. การตัดสินใจ

แผนงานต้องมีการตัดสินใจเลือกทางเดินสำหรับอนาคต จึงต้องมีการตัดสินใจที่มีโอกาสพลาดน้อยที่สุด สามารถใช้แก้ปัญหาได้ดีที่สุด และเป็นที่ยอมรับการตัดสินใจนั้นโดยทั่วไป

เฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจนั้นเสี่ยงภัยน้อย ปฏิบัติง่ายตลอดจนเหมาะสมกับเวลาและทรัพยากร เพื่อให้การตัดสินใจมีคุณภาพ

5. มาตรฐาน

แผนงานจำเป็นจะต้องระบุเป้าหมายหรือมาตรฐานในการปฏิบัติงานไว้ด้วย เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ว่า เมื่อประเมินผลแล้ว แผนงานนั้นบรรลุเป้าหมายหรือไม่ มาตรฐานที่กำหนดจะต้องไม่สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป แต่ควรเป็นมาตรฐานที่ทำให้ต้องปฏิบัติงาน ด้วยความมานะพยายามมากกว่าปกติเล็กน้อย

6. ประหยัด สมรรถภาพ และตรงต่อเวลา

แผนงานแต่ละแผนงานจะต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดแต่ใช้สมรรถภาพของบุคคลสูงสุด และตรงตามเวลาที่แผนงานระบุไว้จึงจะถือว่าเป็นแผนงานที่ดี

แผนงานกิจกรรมความปลอดภัย

แผนงานกิจกรรมความปลอดภัยหรือกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน เป็นกิจกรรมหนึ่งของสถานประกอบการ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อการรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัยแก่พนักงาน อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานการดำเนินงานของสถานประกอบการ นั้นๆ หากสถานประกอบการใดต้องการดำเนินการแผนงานกิจกรรม สามารถพิจารณาเลือก แผนงานกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์และความพร้อมของสถานประกอบการ ดังนี้

1. การจัดนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างสรรค์ ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ชม ซึ่งได้รับความนิยมมากในการจัดกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน แต่ความสำเร็จของการจัดกิจกรรมประเภทนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการเสนอ แสดงดังภาพที่ 3.1 ซึ่งสามารถเลือกได้หลายวิธี ตามแต่ความพร้อมของสถานประกอบการ ดังนี้

1.1 รูปแบบของการจัดนิทรรศการที่ประกอบด้วยเรื่องราวและแผ่นภาพต่างๆ รูปแบบลักษณะนี้ควรใช้ ข้อความที่กะทัดรัด และประกอบด้วยสีเส้นที่ดึงดูดใจรูปภาพมีส่วนสำคัญที่จะชักจูง ให้พนักงานแวะเข้าไปดู หากเป็นรูปภาพ ที่ใช้เทคนิคบางประการให้สามารถเคลื่อนไหว มีแสงไฟ และ/หรือเสียงประกอบ หรือเป็น การฉายภาพยนตร์ วิดีโอ หรือประกอบด้วยวัสดุ สิ่งของที่ลอยตัว แสดงของจริงทำให้บรรยากาศของ การแสดง นิทรรศการก็คึกคักน่าสนใจ

1.2 การนำชมนิทรรศการโดยมีวิทยากรนำกลุ่มเพื่อชี้แจงลำดับเรื่องราวพร้อมกับซีภาพประกอบของ นิทรรศการด้วย จะทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้โดยไม่ต้องเดินอ่านข้อความต่างๆ มีความเหมาะสม มากสำหรับพนักงานในระดับล่างที่ไม่สันทัดในการอ่านหรือทำความเข้าใจเรื่องราวด้วยตนเอง

1.3 การแสดงเรื่องราวต่างๆ ด้วยการฉายภาพสไลด์ธรรมดา หรือสไลด์มัลติวิชั่น โดยเฉพาะรูปแบบสไลด์มัลติวิชั่น ต้องลงทุนค่อนข้างสูงแต่สามารถจูงใจให้ผู้ชมได้นาน โดยไม่รู้สึกรำคาญเพราะเป็นการแสดงเนื้อหาด้วย ภาพที่สลับไปมา เสียงประกอบที่เร้าใจ การลำดับเรื่องเป็นสิ่งที่สำคัญ ควรจัดให้สัมพันธ์กัน และดำเนินเรื่อง ที่ตรงไปตรงมาไม่ย้อนไปย้อนมา อาจทำให้ผู้ชมงง

1.4 นิทรรศการที่นำเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงมาเสนอ เช่น ภาพเหตุการณ์อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต พร้อมระบุสาเหตุ ผลเสียหาย และวิธีการป้องกันแก้ไข โดยเฉพาะหากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการเอง เป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจแก่พนักงานมาก เพราะผู้เคราะห์ร้ายอาจเป็นเพื่อนพนักงาน หรือผู้ชมที่ร่วมมีส่วนรับรู้ขณะเกิดเหตุ แต่ควรพิจารณาให้เหมาะสมในการเสนอ เพราะหากเป็นภาพถ่ายที่ บันทึกภาพผู้เคราะห์ร้ายที่มีลักษณะการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตที่ดูน่ากลัวสยดสยอง อาจเป็นผลลบแก่ผู้ชม ซึ่งเป็นพนักงานอาจใจเสีย ขวัญหายรู้สึกกลัว และหวาดระแวง ไม่กล้าปฏิบัติงานในจุดนั้น จึงควรเสนอเป็น ภาพการ์ตูนที่พอเข้าใจถึงสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุเท่านั้น

ภาพที่ 3.1 แสดงการจัดนิทรรศการ

2. การบรรยายพิเศษ

การบรรยายพิเศษ คือการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิด้านความปลอดภัยในการทำงานมาบรรยาย หัวข้อเรื่องหนึ่งเรื่องใด ที่สถานประกอบการเห็นว่า จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน หรือ มีจุดประสงค์ จะให้วิทยากรช่วยแนะนำตักเตือนพนักงานให้ระมัดระวัง ทำงานด้วยความมีสติ ไม่ประมาท และปฏิบัติตามกฎของความปลอดภัย ซึ่งปกติหัวหน้างานอาจจะได้แนะนำตักเตือนอยู่แล้ว แต่พนักงานชินชาและไม่ค่อยให้ความสนใจ การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาบรรยายจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว แสดงดังภาพที่ 3.2 อาจแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 เรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น ปัญหาและสาเหตุของการประสบอันตรายในการทำงาน เป็นต้น ซึ่งเป็นหัวข้อที่เป็น พื้นฐานของความปลอดภัยไม่เน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

2.2 เรื่องเฉพาะเจาะจง เช่น ความปลอดภัยในการใช้เครื่องจักร การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล เป็นต้น หัวข้อต่าง ๆ เหล่านี้จะเสนอรายละเอียดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งควรเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นกับ พนักงานจะได้สอดคล้องกับความต้องการ

ภาพที่ 3.2 แสดงการบรรยายพิเศษ

3. การสนทนาความปลอดภัย

การสนทนาความปลอดภัยหรือการเปิดอภิปรายปัญหาความปลอดภัย (Safety talk) เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่มีความสำคัญ ซึ่งจะทำกันก่อนเริ่มงานในแต่ละวัน (ความถี่ในการทำกิจกรรม อาจจะต่างกันไป อาจจะทำ Safety talk กันทุกวันก่อนเริ่มงาน) โดยหัวหน้างาน หรือ เจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงาน จะต้องมาพูดในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งเรื่องที่จะพูดก็สามารถพูดได้ หลากหลาย เช่น การให้ความรู้เพิ่มเติมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน การประกาศชี้แจง ข้อควรปฏิบัติ หรือ ข้อห้าม ต่างๆ การอธิบายถึงขั้นตอนการทำงานให้เป็นไปด้วย

ความปลอดภัยตอนท้ายของรายการ ควรเปิดโอกาสให้พนักงานได้ซักถามปัญหาเกี่ยวกับวิทยากร เพื่อหาคำตอบที่สงสัย แสดงดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 แสดงการสนทนาความปลอดภัย

4. การประกวดคำขวัญความปลอดภัย

การจัดให้มีการประกวดคำขวัญความปลอดภัย เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัยในสถานประกอบการ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์เพื่อช่วยเหลือสังคมที่ตนสังกัดอยู่ในการที่จะเตือนใจเพื่อนร่วมงาน ให้มีความระมัดระวัง และมีสติในขณะปฏิบัติงาน ขณะเดียวกันก็เป็นการพัฒนาจิตสำนึกและทัศนคติของตัวพนักงานเองให้ได้คิด ไคร้ครวญ และทบทวนถึงวิธีการปฏิบัติงานของตนเองว่าถูกหรือผิดอย่างไร แล้วกลั่นกรองออกมาเป็นข้อความ หรือคำขวัญที่เป็น การเตือนการให้ระมัดระวัง ตลอดจนวิธีปฏิบัติตนอย่างปลอดภัย

การดำเนินงานจัดประกวดคำขวัญความปลอดภัยในสถานประกอบการ ปกติคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการความปลอดภัยในการทำงาน หรือฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะเป็นผู้ดำเนินการ โดยได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากฝ่ายจัดการโรงงาน ในการที่จะจัดสรรงบประมาณให้และเข้ามีส่วนร่วม ผู้ดำเนินการอาจแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อยกร่างกติกาการประกวด การประชาสัมพันธ์ การคัดเลือก และการตัดสิน

5. การประกวดภาพโปสเตอร์

วัตถุประสงค์ของการจัดประกวดภาพโปสเตอร์ภายในสถานประกอบการ เพื่อให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ในการกระตุ้นจิตสำนึกเรื่องความปลอดภัยในการทำงานทำให้พนักงานให้ความสนใจในกิจกรรมด้านความปลอดภัยและมีทัศนคติที่ดี แสดงดัง

ภาพที่ 3.4 ผลการประกวด สถานประกอบการ สามารถนำมาเผยแพร่เป็นการภายใน และใช้ประโยชน์ในการรณรงค์ให้พนักงานมีความระมัดระวังในขณะปฏิบัติงาน นอกจากนี้แล้วยังอาจนำไปร่วมการประกวดภาพโปสเตอร์ความปลอดภัยระดับชาติอีกด้วยสำหรับกติกการส่งภาพเข้าประกวด

ภาพที่ 3.4 แสดงกิจกรรมการประกวดภาพ โปสเตอร์

6. การตรวจสอบสุขภาพอนามัย และการทดสอบสมรรถภาพ

การตรวจสอบสุขภาพอนามัยเป็นกิจกรรมหนึ่งของการรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อที่จะได้ทราบสภาพร่างกาย และสมรรถภาพทางกายของพนักงานว่ายังคงเหมือนเดิม หรือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร โดยเฉพาะการทำงานในสภาวะแวดล้อม ที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพทางกาย อาทิเช่น การทำงานในที่ที่มีเสียงดังมาก การทำงานในที่ซึ่งมีฝุ่นละอองมาก การทำงานเกี่ยวกับสารเคมี การทำงานอยู่หน้าจอเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การตรวจสอบสุขภาพอนามัยและการทดสอบสมรรถภาพทางกาย เพื่อนำผลการตรวจและทดสอบมาทำการวิเคราะห์ หรือการเฝ้าระวังโรคเป็นระยะๆ แสดงดังภาพที่ 3.5 จะทำให้ทราบว่าสมควรที่พนักงานดังกล่าวคงทำงาน ณ ที่นั้นอยู่ต่อไป หรือสมควรจะสับเปลี่ยนให้ไปทำงานอย่างอื่น เป็นการวินิจฉัยว่า สถานประกอบการนั้นสมควรจะได้มีการปรับปรุงสภาวะแวดล้อมในการทำงาน ให้มีมลภาวะน้อยลงกว่าเดิมเพื่อ ไม่เกิดอันตรายต่อสุขภาพ อนามัยของพนักงาน

ภาพที่ 3.5 แสดงกิจกรรมส่งเสริมการตรวจสุขภาพอนามัย

7. การรณรงค์การใช้อุปกรณ์คุ้มครองส่วนบุคคล

สภาพการทำงานของพนักงานในสถานประกอบการ อาจต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงอันตรายต่อ สุขภาพอนามัย เช่น ความร้อน ความเย็น ฝุ่นละออง เสียง แสง ฝุ่น หรือสารเคมีอันตรายที่สามารถก่อให้เกิด โรคเรื้อรังได้ วิธีป้องกันอันตรายดังกล่าวที่ดีที่สุดคือ การควบคุมขจัดสาเหตุของปัญหาในจุดที่เกิด เช่น ทำให้ไม่เกิดฝุ่น ฝุ่น หรือลดความดังของแหล่งเกิดเสียง เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานแก้ไขหรือควบคุมเป็นวิธีการที่ต้องลงทุนสูงและอาจเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของพนักงาน ดังนั้นวิธีการที่จะแก้ปัญหาลเฉพาะหน้าหรือช่วยบรรเทาปัญหา คือ การให้พนักงานได้ใช้อุปกรณ์คุ้มครองส่วนบุคคล เช่น การสวมหมวกนิรภัย ที่อุดหูหรือที่ครอบหู ที่ปิดจมูกกันฝุ่น ป้องกันฝุ่น เป็นต้น แต่บ่อยครั้งการลงทุนในด้านนี้ของสถานประกอบการเป็นการสูญเปล่าเนื่องจากพนักงาน ไม่นิยมใช้และไม่เคยชินกับการใช้จึงไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้ปัญหายังคงอยู่เพื่อให้ปัญหาดังกล่าวได้มีการแก้ไข สถานประกอบการอาจจะ ดำเนินการรณรงค์ส่งเสริมให้พนักงานได้ใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย โดยอาจดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

7.1 การประชาสัมพันธ์ภายในบริเวณสถานประกอบการ เช่น การติดโปสเตอร์เชิญชวนโปสเตอร์ที่แสดงผลเสียหายของการไม่ใช้อุปกรณ์ การติดแผ่นป้ายขนาดใหญ่เพื่อแสดงให้เห็นทราบว่าในช่วงสัปดาห์หรือเดือนของความปลอดภัยในการทำงานนั้น จะเป็นช่วงการรณรงค์ใช้อุปกรณ์คุ้มครองฯ การติดตั้งกัทท์ขนาดใหญ่ เขียน ข้อความชักชวนจูงใจให้เกิดความร่วมมือจากพนักงาน

7.2 การแสดงนิทรรศการ โดยมีแผ่นภาพเรื่องราวเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้อุปกรณ์คุ้มครอง ความปลอดภัยในสภาพการทำงานต่างๆ จัดแสดงวัสดุอุปกรณ์คุ้มครอง แนะนำการใช้และการบำรุงรักษา ตลอดจนการบรรยายพิเศษในเรื่องดังกล่าว การชักชวนจูงใจให้พนักงาน

ได้ใช้อุปกรณ์อย่างเคร่งครัดในช่วงการรณรงค์ เพื่อให้พนักงานเกิดความเคยชิน จะไม่รู้สึกอึดอัด รำคาญ และจะได้ใช้ตลอดไป แสดงดังภาพที่ 3.6

ภาพที่ 3.6 แสดงการจัดนิทรรศการรณรงค์การใช้อุปกรณ์คุ้มครองส่วนบุคคล

7.3 แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำการตรวจตรา ให้คำแนะนำ และประเมินผลของการรณรงค์ หาก มีการจูงใจด้วยการให้รางวัลของขวัญ คณะกรรมการชุดนี้จะเป็นผู้ให้คะแนน หลังจากช่วงรณรงค์ สถานประกอบการควรแสดงจุดยืนในนโยบายนี้อย่างชัดเจน ที่จะให้พนักงานให้ความร่วมมือในการใช้อุปกรณ์ตลอดไป และอาจถือการฝ่าฝืนละเลยเป็นการผิดระเบียบวินัย ซึ่งมีผลในการพิจารณาโทษ

8. การรณรงค์ความปลอดภัยด้วยโปสเตอร์และสัญลักษณ์เพื่อความปลอดภัย

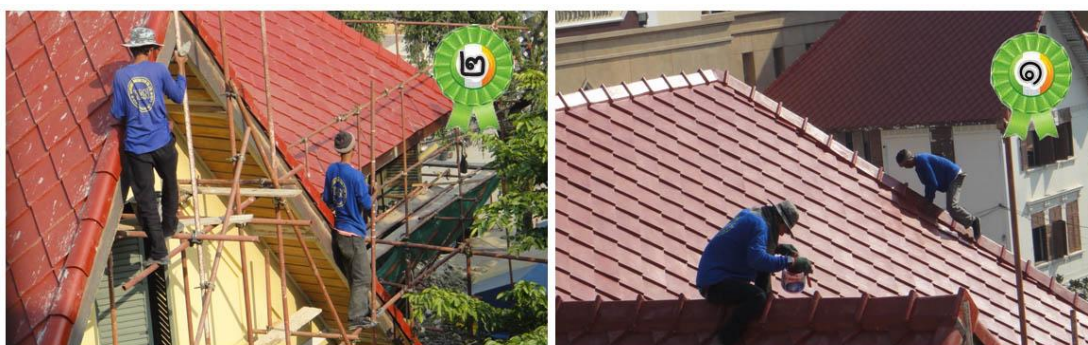
โปสเตอร์และสัญลักษณ์เพื่อความปลอดภัยเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งในการเตือนจิตสำนึกของพนักงาน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงาน บางครั้งพนักงานอาจจะหลงลืมไปว่าสิ่งที่กระทำอยู่นั้นมีอันตรายแอบแฝงอยู่หรือแม้จะรู้อยู่แต่ก็ไม่สนใจและคิดว่าคงไม่มีอันตรายเกิดขึ้น ดังนั้นการติดแผ่นภาพโปสเตอร์พร้อมคำขวัญ เพื่อเตือนสติ และรูปภาพสัญลักษณ์ ที่กำหนดให้กระทำ เตือน หรือละเว้นการกระทำใดๆ ก็ตาม จะช่วยกระตุ้นเตือนให้สมองสั่งการได้ถูกต้อง และไม่กระทำการใดๆ ที่จะเป็นสาเหตุของการประสบอันตราย สถานประกอบการอาจเลือกแผ่นภาพโปสเตอร์รณรงค์ความปลอดภัย หรือรูปภาพสัญลักษณ์ความปลอดภัยที่เหมาะสมกับสภาพการทำงานนั้นๆ ไปติดให้พนักงานได้เห็นอย่างชัดเจน และย้ำเตือนให้ปฏิบัติตาม เพื่อความปลอดภัยของตัวพนักงานเอง แสดงดังภาพที่ 3.7

ภาพที่ 3.7 แสดงการใช้สัญลักษณ์ความปลอดภัย

9. การประกวดรายงานสภาพงานที่ไม่ปลอดภัย

เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้พนักงานถ่ายภาพการทำงานของเพื่อนร่วมงานที่ไม่ปลอดภัย แล้วนำส่งประกวด แสดงดังภาพที่ 3.8 ดังนั้นผู้ที่อยู่ในภาพก็จะมีการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ปลอดภัย ในการดำเนินงานเพื่อลดการประสบอันตรายด้วยวิธีนี้สามารถลดการเกิดอุบัติเหตุจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย และสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยได้ถึง 98% ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพการผลิต ลดการสูญเสียต่างๆ ที่เกิดขึ้น อันได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน การสูญเสียเวลา สูญเสียกำลังการผลิต สูญเสียเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนมีผลต่อขวัญกำลังใจของพนักงานอื่นๆ

ภาพที่ 3.8 แสดงภาพการประกวดภาพถ่ายการทำงานที่ไม่ปลอดภัย

10. การกระจายเสียงบทความ

สถานประกอบการบางแห่ง อาจมีศักยภาพในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในสถานประกอบการด้วย การกระจายเสียงตามสาย ในช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน เป็นช่วงที่พนักงานมีเวลาว่าง พักผ่อนระหว่างรับประทานอาหาร ช่วงก่อนเข้าทำงาน ช่วงบ่าย เวลาในช่วงนี้จึงมีประโยชน์ที่จะใช้ในการเผยแพร่ ความรู้ด้านความปลอดภัย สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน ได้จัดทำบทความสั้นเกี่ยวกับ ความปลอดภัยในการทำงานที่สามารถอ่านออกอากาศ ในช่วงระยะเวลา 1-2 นาที เพื่อให้สถานประกอบการนำไปเผยแพร่แก่พนักงาน โดยติดต่อขอรับได้ที่ ฝ่ายพัฒนาประสิทธิภาพงานความปลอดภัย 1 สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน

11. การเผยแพร่บทความในวารสาร

มีสถานประกอบการหลายแห่งที่จัดทำวารสารประชาสัมพันธ์แจกจ่ายแก่พนักงานเป็นรายปักษ์ หรือรายเดือน อาจจะนำบทความความปลอดภัยในการทำงานไปตีพิมพ์ในวารสาร แสดงดังภาพที่ 3.9 เพื่อเผยแพร่ ความรู้ เทคนิคใหม่ๆ ที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

ภาพที่ 3.9 แสดงการเผยแพร่บทความในวารสาร

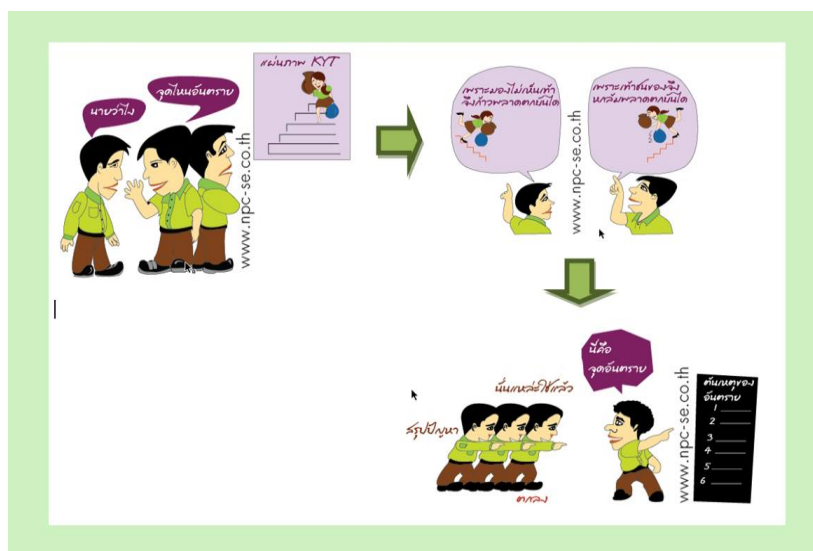
12. การรณรงค์กิจกรรม 6 ส

กิจกรรม 5 ส สะสาง สะอาด สะดวก สุขลักษณะ และสร้างนิสัย เป็นพื้นฐานการบริหารสถานประกอบการ โดยการจัดให้เป็นระเบียบ และทำความสะอาดเกี่ยวกับสิ่งของเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และบริเวณโดยรอบ ผลของการจัดกิจกรรมดังกล่าวทำให้สินค้ามีคุณภาพ ขจัดความสูญเปล่า และทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานอีกด้วย เพราะเมื่อใดที่สถานประกอบการมีความเป็นระเบียบของสิ่งของต่างๆ และไม่มีขยะ คราบน้ำมันที่พื้น หรือสิ่งของที่ทิ้งระเกะระกะแล้วจะไม่เป็นสาเหตุของการสะดุด ลื่นล้ม หล่นทับ อีกทั้งสุขภาพอนามัยและสภาวะจิตใจย่อมดีด้วย หากแต่จะให้เกิดความปลอดภัยในองค์กรอย่างยั่งยืนแล้วนั้นแค่ 5 ส อาจจะยังไม่เพียงพอสำหรับบางองค์กรจำเป็นต้องมี ส ตัวที่ 6 มาเกี่ยวข้อง คือ ส สร้างเสริมความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรตระหนักและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติตนให้เกิดความปลอดภัย การจัดทำกิจกรรม 6 ส นั้นพนักงานทุกคนต้องรับทราบหลักการและแนวทาง ปฏิบัติร่วมกัน เพราะจะต้องปฏิบัติงานไปพร้อมกับดูแลความเป็นระเบียบ และความสะอาดด้วย จึงต้องมี การฝึกอบรมเสียก่อน แล้วจึงลงปฏิบัติงาน สถานประกอบการอาจนำกิจกรรม 6 ส มาใช้กับสถานประกอบการของตนเองบ้าง โดยประกาศชัดเจนว่าเป็นนโยบาย และต้องกระทำโดยพนักงานทุกคนทุกระดับ โดยมีผู้บริหารระดับสูงลงมาตรวจตราเป็นระยะๆ เพื่อกระตุ้นเตือนให้ทุกฝ่ายทุกระดับเห็นความสำคัญ และปฏิบัติกิจกรรม 6 ส ต่อเนื่องไปอย่างสม่ำเสมอ

13. การรณรงค์ลดอุบัติเหตุเป็นศูนย์ด้วย KYT

KYT (Kiken yoshi training) Kiken แปลว่า อันตราย Yoshi แปลว่า วิเคราะห์ คาดการณ์ ส่วน Training แปลว่า การอบรม ดังนั้นเมื่อพิจารณาความหมายโดยรวมแล้ว การวิเคราะห์เพื่อความปลอดภัยแบบ KYT คือ วิธีการวิเคราะห์เพื่อความปลอดภัยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์หรือคาดการณ์ว่าจะมีอันตรายใดแฝงอยู่ในงานที่ต้องปฏิบัติ และหาวิธีการควบคุมป้องกันอันตรายนั้นๆ

สำหรับสถานประกอบการที่มีแผนงานพัฒนาความปลอดภัยในการทำงาน และดำเนินการไปแล้วจนประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งนั้นอาจจะมุ่งพัฒนาให้ดีขึ้นไปอีก ด้วยการรณรงค์ลดอุบัติเหตุเป็นศูนย์ด้วย KYT หรือหมายความว่า จะไม่ให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานอีกเลย KYT เป็นเทคนิคในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุโดยการฝึกให้พนักงานสามารถหยั่งรู้อันตรายที่จะเกิด แสดงดังภาพที่ 3.10 และทุกครั้งที่จะปฏิบัติงานจะมีการย้ำเตือนตนเองเสมอ เพื่อให้มีสติรู้ตัวกำลังทำอะไรอยู่ ด้วยเทคนิคของ KYT จะทำให้สามารถรู้ล่วงหน้าหรือคาดหมายล่วงหน้าว่าจะเกิดอันตรายขึ้นอย่างไร ทำให้มีการป้องกันแก้ไขไว้ก่อนอุบัติเหตุจึงไม่เกิด ผลคือการลดอุบัติเหตุให้เป็นศูนย์ ขั้นตอนที่จะดำเนินการ จะต้องมีการฝึกอบรมให้พนักงานได้เข้าใจถึงเทคนิค KYT เสียก่อน และมีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้พนักงานมีความเคยชินและสลดความเินอายุเสียก่อน

ภาพที่ 3.10 แสดงการรณรงค์ลดอุบัติเหตุเป็นศูนย์ด้วย KYT
ที่มา (บริษัท เอ็นพีซี เซฟตี้ แอนด์ เอ็นไวรอนเมนทอล เซอร์วิส จำกัด, 2553 : ออนไลน์)

14. การตอบปัญหาชิงรางวัล

สถานประกอบการอาจจะจัดให้มีการตอบปัญหาชิงรางวัล โดยอาจจะดำเนินการได้ 2 ลักษณะ คือ

14.1 ให้พนักงานมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การจัดการตอบปัญหาชิงรางวัล โดยคำตอบอาจมีให้ เลือกหลายข้อ (แบบปรนัย) ก็ได้ แต่ควรจะไม่ยากจนเกินไป ต้องคำนึงถึงระดับความรู้พื้นฐานของพนักงานเป็นหลัก และควรเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใกล้ตัว หรือในงานที่เขาปฏิบัติอยู่นอกจากคำถามประเภทนี้แล้ว ยังอาจดำเนินการในลักษณะเป็นรูปภาพที่แสดงการทำงาน หรือ

สภาพการทำงานที่จะเกิดอุบัติเหตุและอันตรายได้ รวบรวมหลายอย่างในแผ่นกระดาษแผ่นเดียว เพื่อให้พนักงานได้สำรวจ ตรวจสอบว่ามีอะไรบ้างแล้วทำเครื่องหมายตรงจุดที่จะเกิดอันตราย แล้วส่งเข้าชิงรางวัล ลักษณะที่กล่าวนี้จะมีพนักงานเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก คณะกรรมการจะคัดเลือกคำตอบที่ถูกต้อง และดำเนินการ จัดฉลากเพื่อจะได้ผู้ตอบคำถามถูกต้อง และเป็นผู้โชคดีได้รับรางวัล แสดงดังภาพที่ 3.11

14.2 ให้พนักงานแสดงความสามารถเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มบุคคลในการตอบคำถามโดยอาจจัดในลักษณะรายการเกมโชว์ใน รายการโทรทัศน์ ซึ่งสามารถทำในช่วงพักเที่ยง หลังจากพนักงานรับประทานอาหารแล้ว และสามารถเข้ามานั่งชมช่วยกันเชียร์เพื่อน ๆ ที่ขึ้นไปบนเวทีตอบคำถาม หากได้พิธีกรที่มีความสามารถ รายการเช่นนี้จะดำเนินการ ได้อย่างสนุกสนาน พนักงานได้รับความเพลิดเพลิน คลายความเครียดจากการทำงาน และยังได้รับความรู้จากการถามตอบปัญหาความปลอดภัยอีกด้วย

ภาพที่ 3.11 แสดงกิจกรรมการตอบปัญหาชิงรางวัล

15. การทำแผ่นป้ายแสดงสถิติอุบัติเหตุ หรือป้ายประกาศ

การจัดทำป้ายแสดงสถิติอุบัติเหตุภายในสถานประกอบการ โดยมีขนาดใหญ่และติดตั้งในจุดที่พนักงานทุกคนเห็นได้ชัดเจน เช่น บริเวณด้านหน้าของสถานประกอบการ เป็นต้น มีผลทางด้านจิตวิทยา และความร่วมมือของพนักงานที่ทุกคนจะมีส่วนช่วยกันไม่ให้ตัวเลขสถิตินี้เพิ่มขึ้น และรู้ว่าเป้าหมายของสถานประกอบการต้องการให้ชั่วโมงการทำงานที่ปราศจากอุบัติเหตุ นั้นจำนวนเท่าใด แสดงดังภาพที่ 3.12 ป้ายประกาศกิจกรรม เรื่องราว บทความเกี่ยวกับความปลอดภัย

ติดตั้งไว้หน้าสถานประกอบการทุกหลังหรือเฉพาะบริเวณที่ติดประกาศรวมของสถานประกอบการหรือบริเวณที่ พนักงานชุมนุมกันมาก เช่น บริเวณโรงอาหาร เป็นต้น ป้ายประกาศนี้จะติดข้อความ บทความ รูปภาพ ตลอดจนเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ความปลอดภัยในการทำงาน หากเป็น บทความควรถ่ายขยายให้ตัวอักษรมีขนาดใหญ่พอสมควร เพื่อสะดวกแก่การอ่าน บทความไม่ควร ยาวมากนัก อาจจะตัดเรื่องราวข่าวสารการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ เพื่อ เป็นกรณีศึกษา เตือนสติพนักงานทุกคนให้ตระหนัก ถึงอันตรายอาจที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ป้าย ประกาศนี้ผู้รับผิดชอบควรปรับเปลี่ยนบทความข้อมูลต่างๆ เพื่อจะเป็นที่น่าสนใจแก่พนักงาน

ภาพที่ 3.12 แสดงการจัดทำป้ายแสดงสถิติอุบัติเหตุภายในสถานประกอบการ

16. การแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย

คณะกรรมการความปลอดภัยในการทำงานเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยลด อุบัติเหตุในการ ทำงาน เนื่องจากมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการวางแผนงาน วิธีการดำเนินการ ตรวจสอบดูแลและ ให้คำแนะนำ การประเมินผล การรายงาน การสอบสวน วิเคราะห์สาเหตุ ของ การประสบอันตรายและการเสนอแนะต่อฝ่ายบริหารในการกำหนดมาตรการป้องกันเป็นผู้ที่จะ ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหาร กับฝ่ายปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานให้เกิด ความปลอดภัย ดังนั้นหากสถานประกอบการใดยังไม่มีกรรมการแต่งตั้ง คณะกรรมการดังกล่าวจึงควรที่ จะดำเนินการ โดยอาจจะให้ผู้บริหารระดับสูง เช่น ผู้จัดการ โรงงาน ผู้จัดการฝ่ายบริหารบุคคล เป็นต้น เป็นประธาน คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ โดยมีพนักงาน ระดับหัวหน้าเป็นคณะกรรมการ โดยให้คณะกรรมการนี้มีอำนาจที่จะทำการใดๆ ได้ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ นอกจากคณะกรรมการแล้ว อาจตั้งคณะทำงานระดับพนักงาน เพื่อ ช่วยเสริมการทำงานในระดับล่างให้มีความเข้มแข็งและบังเกิดผลอย่างชัดเจน

17. การจัดฉายวิดีโอความปลอดภัย

สถานประกอบการ อาจจะจัดฉายวิดีโอเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานให้พนักงานได้ชมในช่วงพักเที่ยงของทุกวัน โดยการยืม วิดีโอจากหน่วยราชการ สถาบันการศึกษา สถานทูตหรือสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ สร้างความเข้าใจแก่พนักงานวิดีโอที่ยืมมานั้นส่วนใหญ่จะบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ จึงอาจจะต้องให้ผู้รู้ช่วยพากย์เป็นภาษาไทย หรือให้คำอธิบายเป็นช่วง ๆ เพื่อให้พนักงานเข้าใจ วิธีจูงใจให้พนักงานสนใจ อาจประสมประสานไปกับการ ตอบปัญหาชิงรางวัล โดยให้พนักงานหาคำตอบจากการชมวิดีโอ และส่งคำตอบมาร่วมชิงรางวัล

18. การทัศนศึกษาในสถานประกอบการอื่น

การทัศนศึกษา เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้พนักงานได้มีความคิดกว้างไกล และสามารถนำสิ่งที่รู้สิ่งที่เห็นมาปรับใช้ในงานประจำวันได้ การทัศนศึกษาเรื่องความปลอดภัยก็เช่นกัน แม้พนักงานจะรู้จักงานที่ตนเองทำเป็นอย่างดี แต่บางครั้งเมื่อเกิดปัญหาในงาน กลับไม่รู้ทางออก ของปัญหา เพราะความที่คุ้นเคยกับงานเกินไป ผู้ที่มาเยี่ยมชมสถานประกอบการเพียงไม่กี่นาทีกลับเป็นผู้ที่มองเห็นจุดบกพร่องของสถานประกอบการและเข้าใจถึงปัญหาได้ดีกว่า ดังนั้นการนำพนักงานไปทัศนศึกษาสถานประกอบการอื่นจะเป็นประโยชน์แก่ตัวพนักงาน ได้รู้ได้เห็นสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ และสามารถ นำสิ่งที่เห็นมาพัฒนาหน่วยงานตนเองได้ แต่ก่อนที่จะนำไปควรที่จะประชุมทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการทัศนศึกษาเสียก่อน พร้อมทั้งแนะนำวิธีการทัศนศึกษาที่จะได้รับประโยชน์ ควรจะสังเกตสิ่งต่างๆ และหากมีโอกาสได้สอบถามปัญหาควรตั้งคำถามอย่างไร และรู้จักปฏิบัติตนให้ถูกต้อง การทัศนศึกษาสถานประกอบการนั้น ปกติจะเป็นเรื่องที่ยาก เพราะสถานประกอบการหลายแห่งไม่ประสงค์ให้สถานประกอบการอื่น โดยเฉพาะที่เป็นคู่แข่งกันในตลาดสินค้าประเภทเดียวกัน ดังนั้นการชมสถานประกอบการจึงมักจะ ได้ชมแต่สถานประกอบการประเภทที่ต่างออกไปจากสถานประกอบการของเราเอง แม้ลักษณะของการผลิตจะแตกต่างกันมาก แต่การบริหาร การดูแลความเรียบร้อย ความสะอาด การบำรุงรักษา และอื่นๆ นั้น ไม่ได้แตกต่างกันมากนัก สามารถจดจำนำกลับมาพิจารณาปรับใช้กับสถานประกอบการของเราได้

19. แรลลี่ความปลอดภัย

แรลลี่ความปลอดภัยเป็นการแข่งขัน เพื่อหาคำตอบจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งต่อๆ กันไป โดยการทำให้เวลาน้อยที่สุด ลักษณะการแข่งขันอาศัยการตัดแปลงกติกาการแข่งขันแรลลี่ โดยผู้แข่งขันจะเป็นกลุ่ม และสนามแข่งขันอาศัยสถานประกอบการและบริเวณรอบๆ เมื่อทุกทีมหาคำตอบ ซึ่งจะเกี่ยวกับความปลอดภัยได้ครบแล้ว คณะกรรมการจะพิจารณาความถูกต้องของคำถาม และระยะเวลาที่น้อยที่สุด เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน แสดงดังภาพที่ 3.13

ภาพที่ 3.13 แสดงการจัดแรลลี่ความปลอดภัย

20. การโต้วาทีหรือการแซววาที

การโต้วาทีหรือการแซววาทีเป็นการแข่งขันโต้วาทีในหัวข้อเกี่ยวกับความปลอดภัย โดยพนักงานแบ่งเป็น 2 ทีม แต่ละทีมจะต้องคัดเลือกลูกทีมจากพนักงานที่มีฝีปากกล้า และมีไหวพริบปฏิภาณดี การแข่งขันอาจจะใช้รูปแบบของความคิดเห็นที่แตกต่างตรงกันข้าม หรือความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระหว่างทีมในลักษณะขวาที หรือแซววาทีก็ได้

สรุป

การบริหารงานด้านความปลอดภัยของค์ประกอบที่มีความสำคัญมาก คือ บุคลากรในระดับผู้บริหารและแผนงานด้านความปลอดภัย แผนงานที่ดีต้องได้รับการสนับสนุน ความใส่ใจ สนใจ การผลักดันติดตาม ในกิจกรรมต่างๆ ของแผนที่กำหนดขึ้น แผนงานเป็นกรอบในการดำเนินงาน (Frame of reference) ที่ช่วยให้เกิดการประหยัดในการบริหารความปลอดภัย เช่น คน เงิน วัสดุ และการจัดการ อีกทั้งยังเป็นการเตรียมการเพื่อปฏิบัติการในอนาคต เมื่อประสบกับข้อจำกัดหรืออุปสรรคต่างๆ ดังนั้นกิจกรรมความปลอดภัย คือการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ความตระหนัก การเตรียมการและดำเนินการป้องกันภัย อันตราย จากการปฏิบัติงานและนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สามารถป้องกันภัยจากการปฏิบัติงานและการวางแผนงานด้านความปลอดภัยจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมทันสมัยกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

คำถามทบทวน

1. จงอธิบายคำจำกัดความของแผนงานและกิจกรรมความปลอดภัย มาพอเข้าใจ
2. แผนงานมีความสำคัญอย่างไรต่อการบริหารงานด้านความปลอดภัย จงบอกมา 3 ข้อ
3. องค์ประกอบของแผนงานกิจกรรมความปลอดภัย ประกอบด้วย 6 ลักษณะ มีอะไรบ้าง พร้อมทั้งอธิบายมาพอเข้าใจ
4. ใครเป็นผู้รับผิดชอบแผนงานกิจกรรมความปลอดภัย
5. มาตรฐานแผนงานกิจกรรมความปลอดภัยมีความสำคัญอย่างไร
6. กิจกรรมความปลอดภัยคืออะไร
7. การจัดนิทรรศการมีกี่รูปแบบ และมีอะไรบ้าง
8. การบรรยายพิเศษมีประโยชน์อย่างไร
9. จงอธิบายกิจกรรมความปลอดภัย Safety talk
10. กิจกรรม 6 ส ประกอบด้วย ส อะไรบ้าง

เอกสารอ้างอิง

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. 2542. **การบริหารความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน.**(พิมพ์ครั้งที่2).กรุงเทพฯ.
- กิดานันท์ มลิทอง. 2531. **เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บจก.เอ็นพีซี เซฟตี้ แอนด์ เอ็นไวรอนเมนทอล เซอร์วิส, 2553. กิจกรรม KYT. (ออนไลน์)
แหล่งที่มา http://www.npcse.co.th/read/m_read_detail4.asp?read_id
(31 กรกฎาคม 2553)
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.(2545). **การบริหารงานความปลอดภัย หน่วยที่ 1-8.**
(พิมพ์ครั้งที่13) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. 2541. **คู่มือการอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐานทั่วไป.** กรุงเทพฯ.
- สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน(ประเทศไทย). 2545.**คู่มือการอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานสำหรับผู้บริหาร.** กรุงเทพฯ.
- สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน(ประเทศไทย). 2545. **วารสารเพื่อความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานของสังคมไทย.** กรุงเทพฯ.
- Golstein, Irwin **Training in Organizations** 2nd ed. California : Brooks/Publishing Company, 1986.
- Rae,Leslie **How to measur training effectiveness.** CAMBRIDGE : Gower Publishing Company Limited, 1986.